

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 191 —

VOLUME LIII—LETNIK LIII

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 2, 1945 — TOREK, 2. OKTOBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

NI UPANJA ZA USPEH KONFERENCE

Svet petih vnanjih ministrov je imel včeraj zopet neuspešno sejo, ki je bila končana ob treh zjutraj in so slednjič sklenili, da se bodo danes še enkrat sestali ob 11 dopoldne.

Angleški vnanji minister Ernest Bevin si je mnogo prizadeval, da bi dosegel kompromis in državni tajnik James F. Byrnes je predložil nov načrt, da bi ministri mogli sestaviti zapisnik in naznanih o konferenci, pa vse zanan. Ves dan so se pogajali, opolnoci pa so poklicali na plenarno sejo francoskega in kitajskega vna-jega ministra.

Angleški vnanji minister Bevin se je včeraj pogesto razburil, toda se je zopet pomiril in nadalje skušal prekiniti zastoj konference.

Vnanji komisar Molotov je mimo odgovarjal na Byrnesova in Bevinova izvajanja, slednjic pa je rekel:

"Prejšnja seja vnanjih ministrov treh velenj je imela uspeh, prvič, ker je bila v Moskvi, in drugič, ker sta tedaj bila Cordell Hull in Anthony Eden."

Pri teh besedah se je Bevin zelo razburil, Byrnes pa, četudi ozovljen, je pri vsem tem potrebitljivo skušal pridobiti Molotova, da popusti.

Poglavitni spor na konferenci je, ker Molotov neće podpisati zapisnika kot je bil sestavljen in noben drug vnanji minister zapisnika ne bo podpisal, če ga ne podpiše Molotov. Zapisnik je uradno poročil o vseh sejih sveta petih ministrov. Vzrok prepira je naslednji:

11. septembra so ministri sklenili, da moreta biti francoski in kitajski vnanji minister načrta pri vseh razpravah, 22. septembra pa je Molotov obvestil predstavnike članov sveta, da je to v nasprotju s posdamskim sporazumom, ki določa, da samo one države, ki so podpisale premirje, morejo biti vzdelenje na sejah. Francija in Kitajska pa nista podpisali predajo Nemčije.

Pozneje je Molotov zahteval, da mora biti iz zapisnika črtno vse, kar sta povedala francoski in kitajski vnanji minister v času, ko jima je bilo dovoljeno na sejih govoriti.

Z ozirom na to, da vnanji ministri do sedaj

niso dosegli ničesar in se bodo tudi najbrže razšli, ne da bi sploh kaj dosegli, bodo najbrže predsednik Truman, predsednik ljudskih komisarjev Stalin in ministrski predsednik Attlee moral razvozljati zamotani balkanski vozel.

Da bi bil med vnanjimi ministri dosegzen, kak kompromis, skoro ni verjetno. Rusija trdno stoji pri svoji zahtevi, da se ravna po določbi posdamanske konference, da morejo samo one države, ki so podpisale premirje s satelitnimi državami osišča, ž njimi tudi podpisati mirovno pogodbo.

Glasilo komunistične stranke "Pravda" pravi včerajšnjem svojem uvodniku, da so za vselej minili časi, ko je bilo mogoče rešiti zadeve na Pacifiku brez Rusije.

Dalje pravi "Pravda", da je vojna odprla vse priložnosti za kulturni razvoj na Daljnem Izoku in dodaja:

"Pod vplivom Lenina in Stalina naredne politike so bil ti narodi prerojeni in novo življenje."

OSTER SPOPAD NA KONFERENCI

V nedeljo je prišlo na seji sveta vnanjih ministrov do tako ostrih besed med angleškim vnanjim ministrom Bevinom in sovjetskim vnanjim komisarjem Molotovom, da je izgledalo, kot da se bo konferenca v veliki jezi in zmesnjavi razbila. Do viška medsebojnega spora med njima je prišlo, ko je Bevin, ki se zelo naglo razburil, očital Molotovu, da je nekatere metode prevzel po Hitlerju.

Molotov je naglo vstal s svojega stola, napravil nekaj korakov proti vratom, nato pa izjavil, da bo odšel iz konferenčne dvorane in bo zapustil konferenco, ako Bevin svojih besed ne prekliče.

Bevin je sicer preklical, toda žalitev se je vleka skozi vso nadaljnjo konferenco.

Carski general in ameriške vojaške oblasti

Pre vest. DUNAJ, 27. sep. (ONA) — Ameriške vojaške oblasti so izjavile danes, da je bil bivši ruski general Turkul aretiran dne 29. junija, 1945, na ameriški komandi v Salzburgu, ter predan 15. armadni skupini Zedinjenih držav. Rečeno je bilo tudi, da je služil Turkul v ruski meščanski vojni kot agent nemškega volumnskega sistema.

Druga vest: NEW YORK, 27. sep. (ONA). — Ameriška vojaška oblast v Salzburgu je pooblastila bivšega carskega generala Antonia Turkula, ki je po prvi svetovni vojni povejaval korpusu armade bele garde v vojni proti boljševikom, da prevzame skrb za ruske državljane, ki se nahajajo v tem okraju. — Tako poroča dnevnik *Russia*, protisovjetski časopis, ki izhaja v New Yorku.

Ta časopis poroča svojim čitateljem, da je dobil general Turkul pooblastilo ameriških vojaških uradov, da služi kot predsednik posebnega odbora, kateremu je poverjena naloga,

ki zahteva, da je preklicana

stavka vsočiliščnikov v protest proti zopetni vladni uvedbi obrednega stanja.

V soboto je bilo vsočilišču

naznanjeno, da mora preklicati stavko, ali pa bo zavod za-

ATOMSKA BOMBA NAJ BO TAJNA

Kongresni odbor je priporočil predsedniku Trumanu, da naj vlada obdrži tajnost atomskih bomb do časa, ko bo vladava dobila vpogled v vse faze atomske sile.

Poročilo kongresnega odbora priporoča, da predsednik imenuje odbor, ki naj natanceno proučuje atomsko silo. V odboru naj bodo znanstveniki, ki so izdelali prvo atomsko bombo.

Kupujte Victory Bond potom Pay-Roll Savings Plan.

ARGENTINSKO VSEUČILIŠČE SE NE VKLONI VLADI

Profesorski zbor vseučilišča v Buenos Airesu je obvestil vojaško vlado predsedniku Edemiro Farrellu in podpredsedniku Juan Domingo Peronu, da ne bo vstregel vladui odredbi, ki zahteva, da je preklicana stavka vsočiliščnikov v protest proti zopetni vladni uvedbi obrednega stanja.

V soboto je bilo vsočilišču naznanjeno, da mora preklicati stavko, ali pa bo zavod za-

prt za celo šolsko leto. Profesorjem je bilo naročeno, da četrtna pričetki s poukom ali pa naj vsočilišče ostane sploh zaprto.

Neuradna poročila iz Buenos Airesa naznajajo, da bo podpredsednik vojni in delavski minister polkovnik Peron v nekaj tednih odstopil, da sprejme predsedniško nominacijo od nove politične stranke, radikalno-delavske stranke.

Ravno tako se poroča, da bo predsednik Farrell 4. junija prihodnjega leta izročil vlado zmagovalnemu kandidatu. Volutte bodo najbrže v pričetkom prihodnjega leta.

Nemci morajo skrbeti za obliko

V angleški okupacijski zoni je bilo Nemcem naročeno, da sami skrbijo za obliko in odejo za svoje vojake, ki so bili odpuščeni iz armade. Samo v Porelju in Porenju morajo Nemci preskrbiti 1,000,000 deej, in poleg tega rjuhe, oblike in čevlje.

Paketna pošta v Jugoslavijo

GLEDE POŠILJATEV ZAVITKOV V JUGOSLAVIJO SO NASLEDNJE DOLOČBE:

1. Eni in isti osebi v Jugoslaviji je mogoče poslati samo en zavitek na teden.

2. Zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov in ne daljši kot 18 inčev. Premerite zavitek z motovozom širino okoli in okoli, nato pa še dolžino zavitka. Širina okoli in enkratna dolžina zavitka skupaj NE SME MERITI VEČ KOT 12 INČEV.

Iz New Yorka do Jugoslavije je poštne \$1.83 za zavitek 11 funtov.

Pošiljati je mogoče samo stvari, ki se ne pokvarijo.

Dovoljena še ni zračna pošta in pošiljanje denarja.

ZNIŽANJE DOHODNINSKEGA DAVKA

Vlada predsednika Truma je kongresu priporočala znižanje davkov v znesku \$5,185,000,000, vsled česar 12,000,000 ljudem ne bo treba plačati sploh nobenega dohodninskega davka.

Zvezni zakladničar Fred M. Vinson in Recconversion Director (ravnatelj za preobnovo) John Snyder sta predložila naslednje priporočilo, ki naj bi stopilo v veljavo 1. januarja:

1. Odpravi se 3% osebni dohodninski davek, ki zadene vseh 50,000,000 davkoplaca več.

2. Odpravi se 95% davek od odvišnih dobičkov korporacij.

Poslanec Harold Knutson iz Minnesota pa ima pripravljeno predlogo, ki določa, da so davki znižani 20%.

Bogati zakladi najdeni v japonskih bankah

Po odredbi generala MacArthurja ameriški bančni izvedenci preiskujejo japonske banke in so dosedaj v Državni banki našli mnogo zlata za Siam, Indo-Kino in za rezervno banko severne Kitajske.

Sedaj še vedno isčijo zaklad, ki so ga Japonci tekom vojne prinesli s Filipinov in Hollandsko Vzhodno Indijo. Japonski finančni minister pravi, da ne ve, kje je ta zaklad in da je to popolnoma vojaska zadeva.

Da pomaga iskati zaklad, je cesar Hirohito izpopolnil japonski osrednji posredovalni svet, ki Amerikancem pomaga demobilizirati japonsko armado ter je v svet imenoval bančnega predsednika in podpredsednika.

Svetovalci so hoteli Hirohita odvrniti od tega, da bi v odboru imenoval dva bankirja, toda

Hirohito je napravil na svojo roko.

V severnem delu Honšu otoka je tudi prišlo do prvih izgredov. Kmetje so pri vladu protestirali proti vladni zahtevi, da začajajo z živčem previdno v južnih mestih, ki so bila bombardirana.

RAZNE VESTI

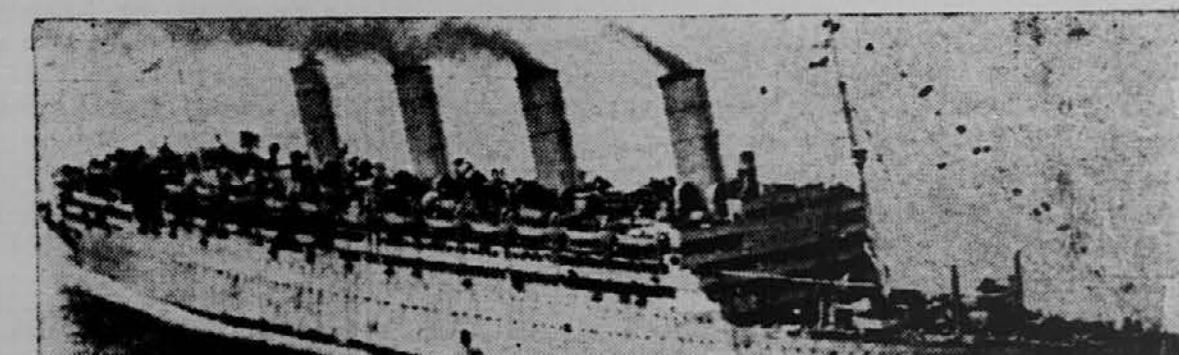
Ameriška letalska transportna divizija v Indokini je vzpostavila letalsko zvezo med Kalkuto in Šangajem.

Prvi finski parnik je odplul iz finskega pristanišča v Južno Ameriko. S tem je Finska obnovila plovbo na Atlantik.

Max Blozyl, holandski kvizil, je bil na obravnavi pred posebnim sodiščem spoznan za krivega izdajstva in obsojen v smrt.

hove družine. Oblasti jim ne dajo izkaznic za odmerke, vsled česar so primorani svojo revščino nesti kam drugam.

VOJAKI SE VRAČAJO

Veliki vojaški transportni parnik "Mauritanian" priplavlja v newyorkško pristanišče z mnogimi tisoči vojakov z evropskih bojišč. — Spredaj je nekaj prizorov pri izkrcanju in sprejemu vojakov.

KAJ BO S ČEHOSLOVAKIEM POSOJILOM?

Washington, 27. septembra. (ONA) — Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da je sklepanje v zadevi čehoslovaškega posojoča \$300,000,000 preloženo — in sicer na nasvet ameriškega ambasadorja v Pragi, Lawrence Steinhardt-a.

Prošnjo za posojilo je predložil dne 6. septembra čehoslovaški ambasador Vladimir Hurlan, ki je to prečno predal Leo Crowley, predsedniku Banke za Eksport in Import. Kmalu nato pa je ameriški ambasador v Pragi, Lawrence Steinhardt, bjojavil ameriškemu zunanjemu ministru, da predloži odločitev glede tega posojoča, dokler ne bo čehoslovaška vlada bolj dočeno povedala, kaj namerava storiti v pogledu svojih načrtov nacionalizacije zasebnega imetja, in kako daleč namerava iti v tej zadevi.

V splošnem je treba tej banki 10 dni, da določi svoje stališče v slučaju prošnja za posojilo. Znano je, da so bile rešene prošnje Danske in Norveške še v juliju. Objavljeno je bilo tudi, da je bila vsaj načelno ugodno rešena tudi prošnja Grčije za posojilo. Znesek, katerega je bila zahtevala ta država, je bil nekoliko reducirан. Nizozienske oblasti v Vzhodni Indiji pa bodo baje prejele precej visoko posojilo.

Poljske rudarje kličejo domov

Poljski komentator na moskovskem radio je včeraj pričel vabiti milijone poljskih rudarjev v Združenih državah, da se vrnejo v domovino.

"V resnici je na milijone Poljakov danes raztresenih po celem svetu," pravi komentator. "In samo, če se ti milioni vrnejo, bomo lahko zgradili novo demokratsko Poljsko."

Železniška nesreča v Angliji

Včeraj se je v Angliji v zadnjih 30 letih dogodila največja železniška nesreča, ko je skočil s tira Perth eksprezni vlak, ki je vozil v London. Ubičih je 41, okoli 200 jih je ranjenih, 70 jih je še v bolnišnici, 70 pa jih še pogrešajo.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenski Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saks, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CERNO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVZENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJU — \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Naši dolgovi

Nedavno smo v "Glasu Naroda" priobčili članek, v katerem smo nekoliko razpravljali o velikih dolgovih, katere je Anglija napravila v naši republiki še tekom prve svetovne vojne, in jih še vedno ni plačala. V istem članku smo tudi povedali, da je Anglija dobila od nas, oziroma davkopalcev naše republike lepo sveto v znesku \$29,000,000,000 potom takozvanega lend-lease in sicer v obliki dolga, katerega tudi ne bode vrnila, in da je sedaj poslala v Washington posebno odposlanstvo, da pri nas izposluje nadaljnjo posojilo v znesku \$15,000,000,000, da z tem posojilom poravnava svoje dolbove, katere je napravila v svojih dominijih, oziroma v Kanadi, Avstraliji in Novi Zelandi, kajti tamošnje dolbove mora poravnati, da ostane še v nadalje v "dobrem imenu".

Medtem, ko smo se bavili tako marljivo z dolgovi, katere je pri nas napravila kramarska Anglija, smo pa nehoti pozabili omeniti naše lastne dolbove, oziroma naše in one vseh naših čitateljev, kajti glede te zadeve, smo si vsi jendaki.

Naš kongres se bode kmalu pričel baviti z tem, da določi naše davke, katere bodo morali plačati tekom leta 1946. Sedaj arđijo, da bodo dohodniški davek nekoliko znižali in sicer na ta način, da bodo sveto tega "znižanja" enostavno pripisali k skupni svoti našega državnega dolga.

Ta, naš dolg je pa tako velik, da kongres ne bode zamogel tega dolga tekom prihodnjega leta mnogo pomanjšati in tako potrebuje naša vlada obilo davka in drugih pristojbin, da plača vsaj nekoliko državnega dolga. Državni dolg sploh ne bode zamogla poravnati za dolgo vrsto desetletij, ako ta dolg sploh kedaj poplača. Povsem naravno je namreč, da državni dolg sploh ne zamore pomanjšati ali znižati, dokler vladini davčni prihodi ne zamorejo pokriti vladine izdatke. In kaj tega ni pričakovati tekom leta 1946. To je toraj nekaka razloga o državnem dolgu.

Kadar so vladini izdatki večji, kakor pa njeni prihodki (večinoma potom davkov), potem mora vlada najeti kako novo posojilo. To storii na ta način, da prodaja bonde — Vam, nam, bankam in denarnim zavodom. Na te dolbove mora plačevati obresti, dokler ne pride čas, ko mora te bonde tudi plačati, oziroma dokler kupovalci bondov, slednje ne spremeni v denar. V tem slučaju mora plačati vso vrednost teh bondov.

Na ta način in vsled tega, mora vlada pričeti z prodajo novih bondov, da tako poplača stare bonde, oziroma one, katere prebivalstvo mora spremeniti v denar.

Tekom dobe med letom 1914 in pričetkom prve svetovne vojne, pa vse do leta 1940, narastel je naš javni dolg od 1 (enega) bilijona do 40 bilijonov dolarjev. V imenovani dobi se je naš javni dolg povečal radi stroškov prve vojne, depresije in tudi dražjega vladanja, kajti vlada je moral prekrbiti mnogim tisočem ljudi delo — po \$12 tedenske plače.

In z 30. junijem, 1945, oziroma nekako ob koncu druge svetovne vojne, — so naši dolgovi dosegli lepo sveto: 259 tisoč milijonov dolarjev in z 30. junijem leta 1946, bodo ti javni dolgovi dosegli sveto 273 tisoč milijonov dolarjev, kar je še lepša sveta, kakor je bila ona z dnem 30. junija tekočega leta.

Tekom poslovnega leta 1946 bodo naša vlada izdala 67 tisoč milijonov dolarjev, dočim bodo potom davkov imela le 30 tisoč milijonov dolarjev prihodkov, tako, da bodo za 31 tisoč milijonov dolarjev primanjkljajata. Toda naš začladniški urad je imel pričetkom sedanega poslovnega leta (to leto se je pričelo z 1. julijem t. l.), 25 tisoč milijonov dolarjev na razpolago, in od te svote bodo vlada potrošila 17 tisoč milijonov dolarjev. Ako odstejemo od zgoraj omenjenih 31 tisoč milijonov dolarjev sveto 17 tisoč milijonov dolarjev, se bodo naš javni dolg zopet povečal za 14 tisoč milijonov dolarjev.

Ako toraj vlada ne namerava plačati saj del skupnega dolga v znesku 273 tisoč milijonov dolarjev, oziroma, ako bodo plačala le obresti na ta dolg, bodo morala plačati od 5 do 6 tisoč milijonov dolarjev letnih obresti na omenjeni dolg.

Toraj: ne vprašujmo — čemu moramo tekem poslovnega leta 1946 potrošiti kar 67 tisoč milijonov dolarjev, sedaj, ko je vojna končana. Vojna je seveda končana, toda poslovno leta 1946 se je pričelo z 1. julijem 1945. In med sedanjem časom in 30. junijem leta 1946 moramo:

Plačati milijonom vojakov in mornarjev plačo, hrano, obleko, vožnjo, in druge malenkosti; bivšim vojakom je treba plačati vse, kar jim spada po zakonu;

dolbove, katere je treba plačati podjetništvu za vojne in vojaške potreščine;

parnike in druge ladje, katerih bodo sedaj kmalo dogovljene, in vse one ljudi, kateri služijo pri vladni, tako da slednja lahko posluje,

VLOGA NOVE KINE V POGAJANJAH ZUNANJIH MINISTROV V LONDONU

NAPISAL ZA O. N. A. — E. YAPOU

Navzlic temu, da se mnogo piše o londonski konferenci, je vendar najti jako malo podrobnej vesti o držanju kitajske delegacije na tem sestanku zunanjih ministrov petih velesil, ki pišejo versajski mir iz leta 1945.

Pozornost vsega sveta je osalta osredotočena ves čas od začetka konference le na izjavo v sostavo delegacij ostalih štirih velesil, katerih predstavniki imajo neposredne interese v Evropi sami. Kina in njeva vloga pa sta ostali več ali manj neopaženi.

Toda to nas ne sme varati. Vloga, katero je igrala Kina v teh posvetovanjih in katero še vedno igra v njih, je važna in pomembna. Kina je edina velesila, ki nima nobenega neposrednega interesa v evropskih vprašanjih. To ji daje možnost, da v vseh posameznih zadevah zares nastopa v smislu načela, ki so bila začrtana na prapor zedinjenih narodov na konferenci v San Franciscu in potem vpisana v charterja zedinjenih narodov.

Kitajski delegati na zboru zunanjih ministrov so se postavili na stališče, da ne more biti miru, ako svet ne postane varen. Kot primer tega kitajskoga stališča naj navedem njene zahteve v teku debate glede varušta nad kolonialnimi narodi, da to varuštu ne sme biti v nobenem slučaju trajnega značaja, temveč le prehodno, ter da mora biti v vsakem posameznem slučaju izrečno navedena doba, kolikor časa se ga bo izvajalo.

Kina se je tudi dokaj odločno izrazila v prilog kolektivnega varušta in proti individualnemu varuštu za kolonije in kolonialne narode. Vzpostavljen s tem stališčem Kine, katero je njena delegacija krepko zagovarjala, je tudi njeno naziranje v pogledu mirovnih pogodb z deželami Hitlerjevih satelitov. Kitajska delegacija je tu zopet zavestno in skrbnostno nagnala, da je potrebno dati vsem tem deželam možnost, da nadaljujejo svoje nacionalne življenje, da se razvijajo in da preuredi svoje domače politično življenje v demokratičnem pravcu.

Kitajska delegacija je ponudarjala, da je povsem mogoče, za vse te satelitske države, ki so bile v vojni zavezne Hitlerjeve Nemčije, da začne novo življenje. Kitajci so mnenja, da bodo ti narodi postali zdaj miroljubni, ker bodo sprevideli, da je cena, katero je treba plačati za zločinje, strahovito visoka tudi pri nas v zgodovino...

"The Press" v Houston, Texas, pravi da so sedanjih boji organizovanega delavstva pri nas, zelo važen del splošnega boja vsega človeštva za svobo do, — in pristavlja: "Suzenjstvo in vlastelinstvo in vse, kar je temu slično, je odšlo po

Glede Trsta pravijo člani Kitajske delegacije, da so z kar je temu slično, je odšlo po

47-LETNO PREIZKUŠNJO

ime

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE IN POL DOLARJEV V PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA, VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA . . . ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNIM, NESREČI ALI SMRTI.

Naslov: AMERICAN FRATERNAL UNION
A. F. U. BUILDING
ELY, MINNESOTA

You support

U.S.O.

through the

NEW YORK NATIONAL WAR FUND

57 WILLIAM STREET, NEW YORK 5, N. Y.

Zgodovinski dnevi

Beli priseljenici so se naseliли dne 22. septembra, 1812 tam, kjer je sedaj mesto Portland, Oreg.

Prvi parnik republike Poljske, je dospel v newyorkško loko dne 24. septembra, 1835.

Balboa je odkril Pacifik dne 25. septembra, 1513.

Dne 27. septembra, 1692, so v sedanji državi Massachusetts, obesili osem "čarovnic", ker so letala po zraku z pomočjo metel — brez motorja in gazolina, radi česar je pričela v Massachusetts vera "pešati".

Kitajska delegacija, ki se nahaja v Londonu zastopa s poudarkom stališče, da bi se moralna Italija odpovedati pravice, katere ima na podlagi stare pogodb, s posebno izjavo, brez vsake zveze s sedanjimi razgovori glede mirovne pogodbe. Kina ne želi, da postane ta odpoved Italije del pogojev njene sedanje mirovne pogodbe.

"The Post Dispatch" v St. Louis, Mo., piše, da je nastop Korejev glede osvoboditve njihove domovine, dovolj jasen dokaz, da je za našo politiko na Daljnem Izoku, — potrebna vsestranska reforma . . .

"The Washington Star" pravi da ako sedaj tudi Kitajska predložijo imena japonskih vojnih zločincev na Kitajskem, potem se mora številu teh zločincev napisati z "šesterostevilčno številko" . . .

"The Atlanta Journal" v Atlanti, Ga., pravi da so sedanjih boji organizovanega delavstva pri nas, zelo važen del splošnega boja vsega človeštva za svobo do, — toda, kadar moramo plačevati dohodniški davek, je ta dokaz povsem nepotreben . . .

V magazinu "Free World" piše senator Alex. Wiley, da naša zvezina vlada potrebuje poleg vojnega tajnika, tudi "tajnika za vzdrževanje miru", česar nalogu naj bodo preiskovati vzroke mednarodnih nesporazumov in sodelovanje z vsako mednarodno skupino miroljubnih ljudi, pa naj že slednji zastopajo posamezne ljudi, ali pa razne vlade . . .

"The Daily News" v našem mestu, ki se še vedno zavzema za veliko vojno mornarico, sedaj o tej zadevi nekoliko dvojni ter pravi. "Prihodnja svetovna vojna, recimo po preteklih 25 letih, se bodo pričela iznenada z pomočjo atomskih bomb, in vsa vojna bodo končana — kar preko noči" . . .

"New York Times" piše, da je bil ruski komisar inostranih del, Molotov, prvi zastopnik med zastopniki zavezničkih pri konferenci v Londonu, kateri

IZ URADA SLOVENSKO-AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA—CHICAGO

VOJNI UJETNIKI PIŠEJO SANS-U

Taborše Locarne, O., bo čakalo veselje, toda tisti, ki bodo obsojeni še nadalje renesati tujčev jarem, kaj je za pričakovati in kako bodo še nadalje prenašali laški terorizem? Se tukaj, ko smo v ujetništvu, bi moral postati bratje, toda sovraščvo se razvija kot harmonija med nami. Srečni smo, ker je po veljstvu v ameriških rokah, da nas varuje v domovinom, skupnim postopanjem.

Danes, ko se bliža čas povratka v domovino, Vam pišem in se zahvalim SANS-u, ki se toliko zanima za nas slovenske ujetnike, da bi bili poslani na ravnost v našo Jugoslavijo. Vrniti se domov skozi Italijo pomeni, da ne bi vsi prišli do svojega doma, niti se bi šlo to malo blaga, kar smo si ga tujaj nakupili s težko prihranjenim denarjem, skozi zemljo banditov.

Naj Vam še to sporačam, da očeta navadil upati, da bo viden na tem zemljo svobodno.

Danes pa v Londonu, daleč od tam, od tukaj in daleč od tam, od katera je naši ljudje znali, da je majhni ljudi o uspisi! To nas zelo zanima, di narodov, kakor se jim bo kajti niti ne vemo, ali so naši ljubilo. Če bodo igrali igro dragi še med živimi ali ne, nesramne politike, tedaj bodo ker ne dobimo nobenega spustili na narod še nadalje po roči iz naše domovine.

Prav prisrčno Vas prosimo, da bi se tudi za to zanimali, seveda, če je kako mogoče glede te zadeve kaj urediti.

Vsi skupaj srčno pozdravljamo Vas in SANS.

Franc Resinovič.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA

V PESMARICI

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

- Podnikica — moški zbor z bariton samospovem
- Pozdrav — moški zbor
- Lahko no — moški zbor
- Otoški zvon — moščani zbor
- Ponljadinska — moščani zbor, s bariton samospovem
- Lira 1. — za solo spevce, moški zbor in mešani zbor
- Lira II. — za mešani zbor
- Altantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospovem
- Kantata iz pesmi 128 — moški zbor
- Soci za samospove, mešani zbor in spremljanje glasovir
- Pesma 29 — za samospove, mešani zbor in spremljanje glasovir ali orgel

CENA SAMO
50 centov
ROMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbrane, katere je uglasbil in v samozalebi izdal MA TEJ L. HOLMAR, organist in pevogradec pri sv. Vladi, Cleveland, Ohio, 1923.

Tito poziva narod, da podpre Narodno fronto

BEOGRAD, 12. septembra.—Ministerski predsednik in minister za narodno obrambo maršal Josip Broz Tito je kot predsednik Narodne (osvobodilne) fronte in prvi kandidat na listi kandidatov Narodne fronte govoril po radiju sledeče:

(1) 11. novembra 1945 se bodo vrstile volitve za konstituanto (ustavno skupščino). To bodo najbolj demokratične volitve kar smo jih sploh vedaj imeli. Odlikujejo se od vseh drugih v tem, da se bodo prvikrat udeležile najširše narodne množice.

KDO BO VOLIL

(2) Jugoslovansko ženstvo, ki si je izvojevalo pravico v njeni borbi in trpljenju velike osvobodilne vojne, se bo udeležilo volitev. Prvikrat se bo volitev udeležila tudi vojska — narodna vojska, ki si je priborila to pravico s svojo herojsko borbo za osvoboditev naše domovine. Vsi oni, ki so se borili kot člani partizanskih odredov in narodne osvobodilne vojske, brez razlike na strost, bodo udeleženi.

(3) Svobodne volitve zagotavljajo vsakemu najbolj enakopravnemu in demokratična volilna postava, ki je sploh vedaj obstajala v Jugoslaviji in katero je sprejela provizorična skupščina.

(4) Samo izdajalci naše domovine, odprtji kolaboratorji z napadalci, to je, le oni, ki so izdali svojo domovino v najhujši uri zgodovine njenem narodu, nimajo pravico do volitev. K sreči je teh le malo in to je zanje najbolj pravična odsoba, s katero naši narodi odvzemajo pravico sodelovati pri oblikovanju usode naše domovine onim, ki so ljudstvo izdali.

SVOBODNE VOLITVE
ZA VSE

(5) Narodna fronta, v kateri so združene vse demokratične sile Jugoslavije, vse demokratične stranke, skupine in posamezniki, bo stopila na volišče pred volilce. Opozicija izven Narodne fronte bo tudi imela vso priložnost do volitev. Dobil bo vse mogoče prilike svobodno stopiti pred narod, ki bo lahko svobodno odločil, komu bo izrekel zaupništvo.

(6) Jugoslovanska narodna osvobodilna fronta se mora pripraviti za volitve z vso prečiznostjo, ki jo zahteva sedanj položaj v naši domovini, kajti z njo so povezane neštetne žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

obnovitve naše opustošene zemlje.

(7) Ves ta čas, ko se narod pripravlja za volitev svojih poslanec za konstituanto, bo vsakdo izmed nas moral imeti pred očmi tiste pretekli dne, tiste črne dni iz leta 1941, ko je bila naša domovina v največji nevarnosti in se je znašla zapuščena od njenih tedanjih voditeljev, ki pa se danes znotraj ponujajo narodu — v imenu "demokracije". V prihodnjih dneh, ko bo odločena usoda pridobitev Narodne osvobodilne fronte, se bo moral vsakdo izmed njih dobro zapomniti tiste težke in sramotne dobe, skozi katero je morala korakati Jugoslavija po aprilske katastrofe leta 1941.

BORBA ZA BOLJSO
JUGOSLAVIJO

(8) Vsak rodoljub se mora spomniti one slavne dobe — od narodne vstaje leta 1941 do veličastne zmage leta 1945. Spomniti se mora časa, ko je naš narod golorok iztrgal orosje iz rok napadalev in domačih kvizilgov ter izdajalcev

Pavelića, Nedića, Rupnika, Draže Mihajlovića in drugih.

Vsaki pravi rodoljub se mora zapomniti, da se ti eni in isti poznani in nepoznani izdajalci danes zbirajo pod kriko po-

tvorjene demokracije, oprajoč se na mednarodno reakcijo, namenjeni, da za vsako ceno preprečijo normalni razvoj političnega in gospodarskega po-

ložaja v naši domovini, na- menjeni za vsako ceno uničiti velike pridobitve naše osvobo-

dilne borbe, v kateri je darovalo svoja mlaada življenga na to je zanje najbolj pravična odsoba, s katero naši narodi odvzemajo pravico sodelovati pri oblikovanju usode naše domovine onim, ki so

ljudstvo izdali.

SVOBODNE VOLITVE
ZA VSE

(9) Vse to nalaga vsakemu pravemu rodoljubu, vsakemu pravemu demokratu, da odločno reče "NE" vsem tistim, ki so izven Narodne fronte in se skrivate pod plaščem "demokracije" v namenu, da zapeljejo množice z pravega pota.

SESTAVA NARODNE
FRONTE

(10) Kaj je Narodna osvobodilna fronta? Jugoslovanska narodna osvobodilna fronta ni začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

MARŠAL JOSIP BROZ TITO

kot zgradba vojne, marveč naše razrušene domovine, s kot izrek in temelj neodvisnosti in edinstva naših narodov.

(11) To Narodno fronto tvorijo različne stranke, poštena inteligencija, in po sporazumu med komunisti in agrarno stranko komunisti, pripadniki danes zbirajo pod kriko po-

tvorjene demokracije, oprajoč

se na mednarodno reakcijo, namenjeni, da za vsako ceno

preprečijo normalni razvoj političnega in gospodarskega po-

ložaja v naši domovini, na- menjeni za vsako ceno uničiti velike pridobitve naše osvobo-

dilne borbe, v kateri je darovalo svoja mlaada življenga na to je zanje najbolj pravična odsoba, s katero naši narodi odvzemajo pravico sodelovati pri oblikovanju usode naše domovine onim, ki so

ljudstvo izdali.

(12) Vsi so se pridružili fronti v borbi z jasno določenim programom, da vodijo neusmiljeni boj proti napadalcu ter ga izčiščajo iz dežele;

da se borijo proti vsem notranjim izdajalcem in proti reakciji ter za pravo demokratizacijo naše dežele; da se bo-

rijo za novo in boljšo Jugoslavijo, za bratsko skupnost enakopravnih narodov.

(13) Te naloge je fronta izvrševala in izpolnila. Sovražnik je izgnan iz domovine. Dežela je osvobojena. Kvazilinške in izdajalske vojaške skupine so razbite in uničene. S svojim nadčloveškim naporom je fronta v tej dobi uspelo zgraditi iz predvojne versajske zgrade kolone. Narodna fronta je igrala zgodovinsko vlogo pri osvoboditvi naše dežele, ne samo

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je bila izgrajena v dolgi dobi. Pričela se je oblikovati celo pred vojno — proti peklenski reakciji, proti največji nevarnosti, ki je grozila Jugoslaviji — fašizem ter nemški in italijanski imperialisti, kajti z njo so povezane neštete žrtve in strašno trpljenje naših narodov, trpljenje tekom narodnega osvobodilnega boja, — kajti z njo je povzeta posebno težavnata naloga

začasna koalicija, ki bi želeta kot tako biti zopet izvoljena, da bi dosegla gotove politične cilje. Ne! Narodna osvobodilna fronta je

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

(7)

Današnji dan je bil smešen, brezobrazen, grud. Sedaj je enajst ponoči. Sedim v svoji sobici in se spominjam današnjih dogodkov. Začel je tako, da sem bil zjutraj vendar prisiljen iti igrati za Pavlino Aleksandrovo. Vzel sem vseh sto in šestdeset zlatov, toda pod dve na pogojem: prvič, da ne maram igrati na polovico t. j. če dobim, da si ne vzamem ničesar; a drugič, da mi zvečer pojasni, zakaj tako silno potrebuje denarja in koliko! Nikakor mi ne gre v glavo, da bi bilo vse to samo radi novecev. Jasno je, da so ji neobhodno potrebiti in steer v najkraješem času za neke poselne namene. Obljubila mi je, da mi pove, in odpravil sem se.

V igralnici je bila silna gneča; kako so vse nesranuni in pohtepni! Prerinil sem se na sede in obstat tuk kruperja; zatem sem začel plašno poskušati igro, postavljače dva do tri novece. Medtem sem začel plašno poskušati igro, postavljače dva do tri novece. Med tem sem obrazoval pri selu do spoznanja, da je računa precej brezpomembno in brez tiste veljave, ki mu jo pristejava mnogi igralci; sede vam pred razčrtanimi polimi papirja, beležijo ustreze, jih štejejo, sklepajo na ugodne prilike, se uverjajo o tem, slednjič stavijo in — izgubljajo ravno tako, kakor mi navadni zemljani, ki igramo brez računanja. Zato pa sem prišel do zaključka, ki je res pravilen, da namreč v toku slučajnih šans sicer ni sistema, ampak nekak red, kar je gotovo zelo čudno. Dogaja se na pr., da po dvanajstih srednjih prihaja na vrsto dvanajst poslednjih števil; dvakrat namreč pride udarec na teh dvanajst poslednjih in preide na dvanajst prvih števil. Z dvanajst prvih preide zopet na dvanajst srednjih, udari na te 3—4 krat zaporedoma in preskoči zopet na dvanajst poslednjih, odkoder preide zopet po dveh zaporednih udarecih na prve, na te udari zopet enkrat in zopet preskoči k srednjim s tremi udareci zapored in nadaljuje na ta način poldrugo do dveh ur. Eden, tri, dva; eden, tri, dva. To je zelo zabavno. Drugi dan ali drugo jutro pa gre na pr., tako da se rdeča menjuje s črno in narobe, skoro brez vsakega reda vsak tip tak, da ne prideva več nego dva udareca na črno ali rdečo. Sledič dan ali večer prihaja zaporedoma samo rdeča, pride na pr. več nego dvaindvajsetkrat po vrsti in tako se godi gotovo nekoliko časa, recimo en dan. Mnogo tega mi je povedal Astlej, ki je vse jutro stal pri igralni mizi, ne da bi igral. Jaz od svoje strani sem zaigral vse do pičee v razmeroma kratkem času. Postavil sem na sodo število naenkrat 20 zlatov ter dobil, postavil

zopet in zopet dobil in tako še dva — ali trikrat. Mislim, da sem imel tekom petih minut v rokah okolo štiristo zlatov. Tedaj bi bil moral pač oditi, toda polastil se me je nenavadan občutek, nekako izzivanje usode, neka želja, da bi dejal pod rebra, pokazal ji jezik. Postavil sem najvišjo vsoto, ki je dovoljena, 4000 gold., in jo zagrajal. Tedaj pa sem, razgrevši se, vzel vse, kar mi je ostalo, postavil ko preje, zopet izgubil ter odšel od mize, kakor da bi okušil. Še celo pojmlj nisen, kaj se mi je zgodiло. Pavlino Aleksandrovi sem naznani izgubo še le tik pred obedom. Do tedaj pa sem še vedno taval po parku.

Pri obedu sem bil zopet nataknjen kot pred tremi dnevi. Francoz in mille Blanche sta zopet obedovala z nami. Prislo je na dan, da je bila mille Blanche zjutraj v igralnici in videela moje junaške čine. Takrat je govorila z menoj nekoliko bolj pazljivo. Francoz pa me je vprašal naravnost in brez ovinkov, da li sem zaigral svoje lastne novece? Zdi se mi, da sumi Pavlino. Lahko rečem, da za tem nekaj tiči. Tako sem se zlagal in rekel, da svoje.

General se je čudom čudil, odkoli sem dobiti toliko denarja. Pojasnil sem mu, da sem pričel z desetimi zlati, da mi je dvakrat šest do sedem udarcev zaporedoma prineslo pet ali šest tisoč gold. in da sem potem vse izgubil v dveh stavah.

Seveda je bilo vse to verjetno. Ko sem to pripovedoval, sem pogledal Pavlino, vendar ni sem mogel nicesar čitati na njenem obrazu. Pustila pa me je lagati in me ni zavrnula; iz tega sem posnel, da sem prav storil, da sem lahal in skril, da sem igral zanjo. Vsekakor, sem si mislil, pa mi mora pojasniti, kar mi je zjutraj obljubila.

Pričakoval sem od generala kako opazko, toda molčal je; zato pa sem zapazil na njegovem obrazu nemir in nepokoj. Morda mu je bilo v njegovem tesnem položaju naravnost težko slišati, da je takša ogromna gruda zlata prisa na odšla v četrto ure takemu nerazsodnemu nevnužu, kakoršen sem jaz.

Sumim, da sta se včeraj zvečer s Francozom hudo kregala. Dolgo in razburjeno sta se pogovarjala pri zaprtih vrati. Francoz je odšel, kakor da bi bil razdražen, toda davi je prišel zopet k generalu najbrže, da nadaljujeta včerajšnji pogovor.

Ko je slišal o moji izgubi, mi je jedko in celo zlobno namignil, da bi bil lahko bolj previden. Ne vem zakaj, je pripomnil, da Rusi, da si jih dosti igra, po njegovem mnenju niso pravilni, pa mi mora pojasniti, kar mi je zjutraj obljubila.

... Dalje prihodnjic.

ZA SVOBODO DOMOVINE SO 2RTVOVALI ŽIV- LJENJE

Pomurnice objavljene v ljubljanskem listu "Slovenski Porosčevac" julija meseca 1945.

VRHUNEC OTO-BLAŽ, kom. škoftjeloškega odreda. Padel je 5. aprila 1945. pri Topolih v Selški dolini. Na njim žalujejo: rodinka Obreza in Novega mesta.

VIZJAK ADOLF, upravnik Bratovske skladnice, je umrl v Dachau dne 10. marca 1945. Za njim žalujejo: Anica, žena; sinček Tone, sestri Elza in Danica ter ostalo sorodstvo.

KOKOL JOŽE, borec, je padel februarja 1945. ob prilikah masov. justifikacije v Fran-

kolovem pri Celju. Za njim žalujejo: Vera, žena; Ivan in Uršula, starši; Viktor, Vili, brata; Ida, Hanca, Miči, Roza, sestre in ostalo sorodstvo.

GRUM STANKO, uradnik kemij. tovarne, je na posledicah mučenja v Jasenovcu podlegel poškodbam. — Popokan je v Bubnjarcih. Za njim žalujejo sestre sestre, brat in ostalo sorodstvo.

RESTAVRACIJA in BAR NAPRODAJ je po ugodni ceni restavracija in bar v Poughkeepsie. New York, kjer je 45.000 prebivalcev. Počitek Poughkeepsie 1915 ali piše: RESTAURANT-BAR, 125 Main Street, Poughkeepsie, N. Y.

NOVA IZDAJA
Hammondov
S V E T O V N I
A T L A S

V njem najdete zemljevidne vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvalih. Cena 50 centov.

Naročite pri: "G L A S U N A R O D A", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

"NE POZABITE NAS; MAŠČUJTE NAS!"

Ljubljana, 16. junija, 1945.— Srce Ljubljane je te dni podobno struni, ki poje, a je nje na radost zadušena. Podobno je čuvstvo, ki se je hotelo hotno razplameti, ki je hotelo razigrano zavriskati, pa ga je skrita roka predrala z mirzlim rezilom. Kakor viničar v Halozah je sreča Ljubljane. Če je zavriskal, če se je pripravljal, da se poveseli, je prišel gori od Ptuja gospodar in mu mrzlo dejal: "Izseli se iz mojega hrama, oddal sem ga boljšemu viničarju!" Kakor mati je sreča Ljubljane v teh trpkov veselih dneh, kakor tista mati, ki gleda skozi svetlo okno svoje sobe, kako prihaja njen dolgo pričakovani sin iz tujine in kako ji žandarji vlečejo drugega otroka iz hrama.

"Ne pozabite nas; maščujte nas!" S tem naročilom so mnogi umirali po taboriščih. Strašne muke, ki so jih prestali, so prevelike, da bi se dale pozabiti. Groza, ki je napolnjala taborišče vse dolge dni in noči, je preveč strašna, da bi jo pozabili. "Maščujte nas!"

To so besede, ki so bile trpeči zarisanje na izsušenih ustnicah umirajočih. To je ukaz,

ki so ga nosile na svojih zeničah sleherne oči, preden so se zaprle.

Služec naročilu umrlih, so dahavski interniranci prenesli v domovino žaro s pepelom naših mučencev. Prinesli so to žaro kot večni spomin na težke žrtve, prinesli so jo pa tudi kot živ dokaz pri obtožbi krvine.

Pepel iz te žare obtožuje: drobeli prahu tisočev naših žrtv, ki so umirili strašne smrti, dvigajo svojo obtožbo pred vestjo vsega človeštva in zahajevajo kazen. Ta žara je kakor večna luč, ki se ne da ugasnit in zatajiti. Ta žara je kakor v nebo vrgano znamenje katerega žar mora biti viden po vsem svetu.

"Ne moremo z vami, toda ne pozabite nas!" S tem naročilom so umirali naši mučeniki v Dachau in v vseh nemških taboriščih. Interniranci, ki so se vrnili, so poskrbeli, da slovenski narod mučencev ne bo pozabil. Žara, ki so jo prinesli v Ljubljano, bo naš narod zmerom opominjala na padal žrtv.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

Ljubljana in vsa Slovenija je prepričana, da je blizu dan, ko bodo dajali pred ljudskim sodiščem za svoje zločine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebičneže, ki so zavoljio osebnih koristi zasadili svojemu narodu nož v srce. Zavrena Ljubljana kaže na vse tiste zločince, ki so se kot agenti mednarodne reakcije borili ter se že bore proti življenskim ciljem slovenskega naroda, ter zahteva zanje kazen.

"Kaznjujte tiste, ki so kriv gorja teh nesrečnežev!" zahteva te dni zavedna Ljubljana, kjer gleda izpada telesa vracajočih se internirancev. Tako zahteva in kaže s prstom za krivece; kaže na tiste lažnjevice poročne za verske svoboščine, ki so zlorabljali vero v svoje kravne namene. Kaže na tiste špekulantne in sebične